

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- سرشناسه
عنوان قراردادی
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروبت
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی
- : باقری خوزانی، محمدحسن، ۱۳۶۴، - گردآورنده
: ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی)
Iran. Qanun assasi (Jomhuri Eslami)
: نشست‌های تحلیلی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران / تهیه و تنظیم محمدحسن باقری خوزانی.
: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۴۰۰.
: ۷۵ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
: مجموعه نشست‌های حقوقی؛ ۱.
: 978-600-8378-60-0
: قیبا
: کتابنامه به صورت زیر نویس.
: حقوق اساسی -- ایران
Constitutional law -- Iran
: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
KMHT۰۶۴/۵
۳۴۲/۵۵۰۲۳
۸۴۷۷۳۸۹
: قیبا

مجموعه نشست‌های حقوق عمومی

نشست‌های تحلیلی قانون اساسی جمهوری

اسلامی ایران (۱)

تهیه و تنظیم:
محمدحسن باقری خوزانی

مجموعه نشست‌های حقوق عمومی

نشست‌های تحلیلی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (۱)

تهیه و تنظیم: محمدحسن باقری خوزانی
ناشر: انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان
نوبت چاپ: پاییز ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۶۰-۰

قیمت: ۲۸۰,۰۰۰ ریال

تهران: خیابان شهید سپهبد قری، کوچه شهید دهقانی نیا، پلاک ۱۲
تلفکس: ۸۸۳۲۵۰۴۵

www.shora-rc.ir nashr@shora-rc.ir

فهرست اجمالی

نشست اول: تحلیل و آسیب‌شناسی ساختار حقوقی مقررہ گذاری در شرایط اضطراری در قانون اساسی	۱۱
نشست دوم: تأثیر «جمهوری اسلامی» امام خمینی <small>علیه السلام</small> در تکوین قانون اساسی ۱۳۵۸	۳۱
نشست سوم: تحلیلی بر جایگاه و نقش مردم در نظام جمهوری اسلامی ایران	۵۱

فهرست تفصیلی

پیشگفتار ۹

نشست اول: تحلیل و آسیب‌شناسی ساختار حقوقی مقررہ گذاری در شرایط اضطراری در قانون اساسی	۱۱
۱. ویژگی‌های قوانین اساسی و محتوای آن‌ها	۱۳
۲. تحلیل موضوعات اجتماعی با واکاوی اصول قانون اساسی	۱۵
۳. اهمیت مطالعه مشروح مذاکرات قانون اساسی	۱۷
۴. ظرفیت حقوق اساسی در تنظیم‌گری وضعیت اضطراری	۱۹
۵. پیش‌بینی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در خصوص وضعیت اضطراری	۲۱
۶. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و شرایط کرونایی	۲۳
۷. ضرورت توجه به محدودبودن صلاحیت نهادهای تشکیل‌شده در شرایط اضطراری	۲۶
۸. لزوم پذیرش مسئولیت مصوبات در نهادهای تشکیل‌شده در شرایط اضطراری و پاسخگویی آن‌ها	۲۸

نشست دوم: تأثیر «جمهوری اسلامی» امام خمینی علیه‌السلام در تکوین قانون اساسی

۱۳۵۸	۳۱
۱. تأسیس و تداوم نظام سیاسی	۳۴
۲. ظهور مراتب تأسیس نظام جمهوری اسلامی ایران	۳۴
۱-۲. همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی	۳۵
۲-۲. انتخابات عمومی مجلس تدوین قانون اساسی	۳۵
۲-۳. همه‌پرسی تصویب قانون اساسی	۳۶
۳. دوره تبیین ماهیت جمهوری اسلامی موعود	۳۷

- ۳-۱. اهمیت دوره تبیین جمهوری اسلامی موعود ۳۸
- ۳-۲. لزوم تبیین ماهیت سیال جمهوری اسلامی ۳۹
- ۳-۳. مفهوم حکومت جمهوری در نظر امام خمینی علیه السلام ۴۱
- ۳-۴. حکومت جمهوری در عرف سیاسی امروز ۴۳
- ۳-۵. شاخص های یک حکومت جمهوری ۴۶

نشست سوم: تحلیلی بر جایگاه و نقش مردم در نظام جمهوری اسلامی

- ۵۱ **ایران**
۱. جایگاه، خواست و اراده مردم در استمرار جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر قانون اساسی ۵۳
۲. تحول در اندیشه، لازمه تحقق انقلاب ها ۵۵
۳. نقش مهم قانون اساسی در نظام های مردم سالار دینی ۵۵
۴. نقش مردم در شکل گیری نظام جمهوری اسلامی ایران ۵۷
۵. ویژگی های نظام جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک نظام مردم سالار دینی ۵۸
۶. ویژگی های نظام مردم سالاری دینی مبتنی بر قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۵۹
۷. جایگاه ویژه مردم در نظر حضرت امام علیه السلام و مقام معظم رهبری ۶۳
۸. حق حاکمیت ملی در قانون اساسی ۶۴
۹. کنترل قدرت در قانون اساسی ۶۵
۱۰. محدودیت دوره های تصدی در قانون اساسی ۶۷
۱۱. مسئولیت سیاسی زمامداران جهت جلوگیری از اعمال قدرت ۶۸
۱۲. قانون گذاری در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران ۶۸
۱۳. نظارت مردم در قانون اساسی ۶۹
- ۱۳-۱. نظارت سازمان یافته ۶۹
- ۱۳-۲. نظارت مردمی ۷۰
۱۴. پرسش و پاسخ ۷۱
- ۱۴-۱. لطفاً چند کتاب در حوزه حقوق اساسی معرفی کنید ۷۱
- ۱۴-۲. مطابق با قانون اساسی، حقوق عامه چیست و چه نهادی موظف است تا این حقوق را تضمین کند؟ ۷۱
- ۱۴-۳. به نظر شما تا چه میزانی می توان قانون اساسی را اصلاح کرد یا تغییر داد؟ ۷۲
- ۱۴-۴. با توجه به این که شورای نگهبان صلاحیت اعضای مجلس خبرگان رهبری را تأیید می کند، چگونه این مجلس می تواند بر رهبری نظارت داشته باشد؟ ۷۳
- ۱۴-۵. جایگاه تصویب اعتبارنامه نمایندگان مجلس شورای اسلامی چیست؟ ۷۴

پیشگفتار

مطالعه موضوعات گوناگون حوزه حقوق عمومی و ارائه تحلیل نسبت به موضوعات چالشی حوزه حقوق اساسی و ارائه تحلیل‌ها و راهکارهای حقوقی جهت حل مسائل کشور، موضوعی ضروری می‌نماید. در این راستا، پژوهشکده شورای نگهبان به عنوان بازوی مشورتی حقوقی شورای نگهبان، علاوه بر ارائه نظرات مشورتی به شورای نگهبان در خصوص انطباق مصوبات مجلس شورای اسلامی و اساسنامه‌های مصوب دولت با قانون اساسی، به مطالعات نظری، راهبردی و کاربردی در خصوص موضوعات مختلف حقوق اساسی می‌پردازد. این پژوهشکده - که از سال ۱۳۷۶ با عنوان «مرکز تحقیقات شورای نگهبان» تأسیس شد- در این مسیر با استفاده از نیروهای جوان و مستعد دانشگاهی و حوزوی، موضوعات مختلف مورد نیاز جامعه علمی و موضوعات مرتبط با صلاحیت‌های شورای نگهبان و همچنین نیازهای پژوهشی شورای نگهبان را شناسایی کرده و به ترتیب اولویت در دستور کار قرار داد که ثمرات آن در قالب مقالات علمی - پژوهشی، گزارش‌های پژوهشی، گزارش‌های کارشناسی^۱ و کتاب‌های مختلف به جامعه علمی و شورای نگهبان تقدیم شده است.

در همین راستا و با توجه به ضرورت هم‌اندیشی، بحث و تبادل نظر درباره موضوعات حقوق عمومی و حقوق اساسی، پژوهشکده شورای نگهبان اقدام به طراحی مجموعه

۱. جهت دسترسی به گزارش‌های پژوهشی منتشر شده توسط پژوهشکده شورای نگهبان به نشانی زیر مراجعه نمایید: shora-rc.ir

۲. جهت دسترسی به گزارش‌های کارشناسی شورای نگهبان به بخش نظرات مجامع مشورتی در سامانه جامع نظرات شورای نگهبان (معرفی شده در پیوست این کتاب) مراجعه نمایید.

نشست‌های علمی نموده است. مجموعه پیش‌رو تحقیقات علمی ارائه شده در اولین نشست تحلیل موضوعات قانون اساسی با حضور اساتید و حقوقدانان و مشارکت کارشناسان، پژوهشگران و دانشجویان حقوقی می‌باشد که در اختیار علاقه‌مندان و محققان محترم قرار می‌گیرد.

لازم به ذکر است مطالب مطرح شده در این نشست‌ها، نظرات حاضران در نشست بوده و لزوماً بیان‌کننده دیدگاه شورای نگهبان و پژوهش‌شکده نیست.